MEMORANDUM
VERKIEZINGEN 2019

5 SPEERPUNTEN
van de Vlaamse bouwondernemer

BOUWUNIE
unie van het kmo-bouwbedrijf

BOUWUNIE
unie van het kmo-bouwbedrijf

VOORWOORD

De bouw is de motor van de economie en de Vlaamse bouwbedrijven zorgen voor zeer veel tewerkstelling in Vlaanderen. 165.000 rechtstreekse jobs (arbeiders, bedienden en zelfstandigen) en dan nog eenzelfde aantal afgeleide jobs.
Om deze jobs en een gezonde en moderne Vlaamse bouwsector te behouden, is actie nodig.

Bouwunie wil de bij haar aangesloten bouwondernemingen zo goed mogelijk wapenen tegen de nieuwe uitdagingen in het economische landschap. De eigenheid van de Vlaamse bouwkmo's, de strijd tegen de oneerlijke concurrentie en het terugdringen van de overregulering staan daarbij voorop.

In de aanloop naar de verkiezingen van 2019 hebben we de belangrijkste verwachtingen en voorstellen van de Vlaamse bouwondernemers samengebracht. Om het overzichtelijk te houden, staan ze in dit memorandum gegroepeerd in 5 speerpunten.

We streven ernaar dat de Vlaamse partijen deze voorstellen opnemen in hun politieke programma's.

Onze beroepsorganisatie viert in 2019 haar 60ste verjaardag. Jaren ervaring die we inzetten om dagelijks met passie de belangen van de Vlaamse bouwkmo's te verdedigen.

Onder meer bij de politieke verantwoordelijken. Want de uitdagingen waar Vlaanderen en de ondernemerswereld voor staan, vragen gepaste maatregelen en politieke keuzes. Bouwunie is alvast bereid om hier constructief aan mee te werken.

Jean-Pierre Waeytens
Gedelegeerd bestuurder Bouwunie

5 SPEERPUNTEN
van de Vlaamse Bouwondernemer

KMO-vriendelijk ondernemersklimaat

Eenvoud
(o.a. digitale kluis)

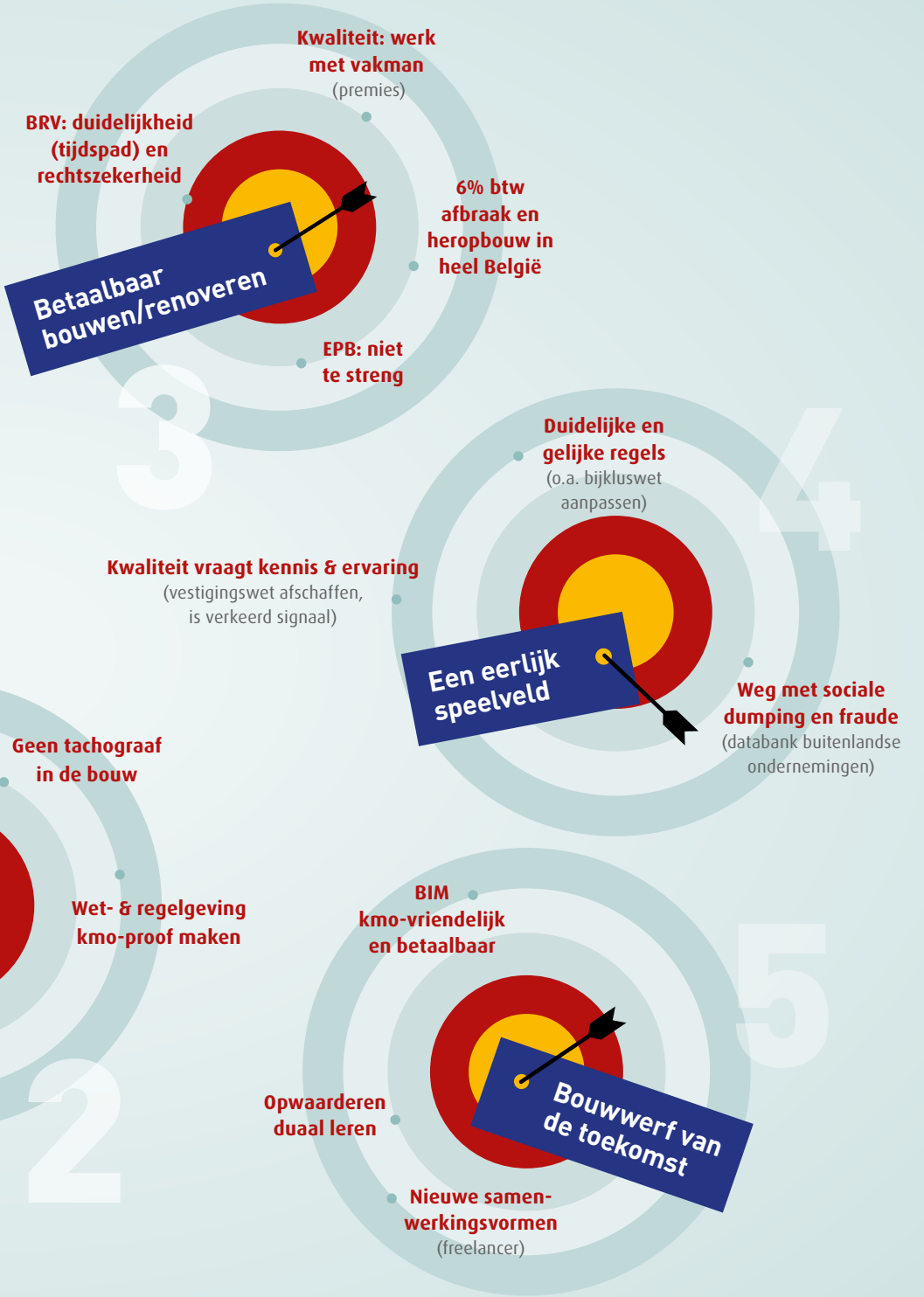
Minder administratie

Meer investeren
(infrastructuur, ook onderhoud)

Werkbare flexibiliteit
(vereenvoudigen arbeidswet)

Stop de overregulering

Nutteloze/Onwerkbare regels afschaffen
(stof & geluid, papieren veiligheid)

Kwaliteit: werk met vakman
(premies)
BRV: duidelijkheid (tijdspad) en rechtszekerheid
6% btw afbraak en heropbouw in heel België
Betaalbaar bouwen/renoveren
EPB: niet te streng
3
Duidelijke en gelijke regels
(o.a. bijkluswet aanpassen)
4
Kwaliteit vraagt kennis & ervaring
(vestigingswet afschaffen, is verkeerd signaal)
Een eerlijk speelveld
Weg met sociale dumping en fraude
(databank buitenlandse ondernemingen)
Geen tachograaf in de bouw
Wet- & regelgeving kmo-proof maken
2
BIM kmo-vriendelijk en betaalbaar
5
Opwaarderen duaal leren
Bouwwerf van de toekomst
Nieuwe samen-werkingsvormen
(freelancer)

KMO-vriendelijk ondernemersklimaat

Voor de bouwondernemingen blijven traditioneel de aanpak van de administratieve rompslomp en de “regulitis” van de diverse overheden erg belangrijk. De Vlaamse bouwkmo’s hebben nood aan transparante, duidelijke, stabiele en eenvoudige regels, geschreven vanuit de ondernemersrealiteit. De regels moeten ook gemakkelijk uitvoerbaar en aanvaard zijn, zodat iedereen er zich aan houdt en ze eenvoudig afdwingbaar zijn.

Uit enquêtes van Bouwunie blijkt dat de strijd tegen de administratieve rompslomp een zeer belangrijk aandachtspunt blijft. Te veel tijd gaat verloren aan het invullen en bijhouden van de “papierwinkel”. Dit blijft een constant aandachtspunt telkens er nieuwe regels en wetten met nieuwe, vaak extra verplichtingen komen. Een goede communicatie, betere uitwisseling van gegevens en een doorgedreven digitalisering kunnen al veel soelaas brengen.

Nood aan investeringen

Meer investeren (op alle niveaus). Vlaanderen en België hebben jarenlang té weinig geïnvesteerd. Er is dringend een inhaalbeweging nodig: om onze infrastructuur up-to-date te maken én om een duurzame economische groei te verzekeren.

- Infrastructuur (mobiliteit): voldoende investeren in de aanleg, het verbeteren van bestaande infrastructuur, en zeker ook in het onderhoud!
- Voldoende investeren in de bouw en de renovatie van sociale woningen.

Administratieve vereenvoudiging

De ondernemers vragen een effectieve en efficiënte aanpak van de administratieve overlast. Ze denken hierbij in eerste instantie aan:

» Digitale kluis waarin alle attesten van overheden die bedrijven kunnen gebruiken bewaard worden
» 1 nieuwe verplichting => afschaffen van 2 bestaande!
» "Inlogcomplex" in de maak: dit moet vermeden en weggewerkt worden. Graag eenvoudige en unieke inlog-procedures voor alle overheidsinstanties en -toepassingen!

Uniforme regels

» Hoofdelijke aansprakelijkheid sociale en fiscale schulden: onderscheid tussen beiden wegwerken
  - Het kan niet zijn dat een ondernemer bij de ene instantie bij "geen informatie beschikbaar" anders moet handelen dan bij de andere instantie.
  - Alle werken moeten zowel voor de sociale schulden als voor de fiscale schulden op eenzelfde wijze benaderd en behandeld worden – voorbeeld van verschil in behandeling: stortklaar beton.

Uitzendarbeid

Uitzendarbeid is nuttig en nodig. Maar de kostprijs voor de ondernemingen die een beroep willen doen op een uitzendkracht is wel erg hoog. Té hoog voor kmo's die niet de onderhandelingskracht van grote ondernemingen hebben.

» Einde maken aan praktijk van afkoopsommen.
» Nood aan transparante prijszetting.

Vereenvoudiging arbeidswet

Bouwunie is al langer vragende partij om de arbeidswet soepeler en werkbaar te maken, rekening houdend met de huidige tijdsgeest. Afwijkingen, punctuele uitzonderingen, onvoorziene of uitzonderlijke situaties vereisen een zware administratieve last en bieden zelden de juiste oplossing voor werkgevers en werknemers.

» De vrijwillige overuren zijn een goede aanzet geweest, maar zijn te beperkend en te kostelijk. De bestaande omslachtige afwijkingen kunnen beter vervangen worden door de uitbreiding van het systeem van vrijwillige overuren, waarvan een aantal uren zonder toeslag, een aantal uren met toeslag, een aantal uren zonder recuperatie en een aantal uren met vrije keuze voor recuperatie.
» Uitbreiding voordelige regimes overuren
  - Vrije keuze van recuperatie veralgemenen.
  - Meer overuren die kunnen genieten van het fiscaal voordelige regime.

Opzegtermijnen

» De nieuwe lange opzegtermijnen liggen zwaar in de bouw. Er gelden weliswaar vanaf 2018 kortere opzegtermijnen voor nieuwe werknemers, met een anciënniteit tot 3 maanden. Maar de lange opzegtermijnen zijn economische en financieel niet verantwoord voor kmo's in de bouw die per definitie steeds tijdelijke opdrachten krijgen. Een afwijking op de lange opzegtermijnen moet wettelijk mogelijk gemaakt worden, rekening houdend met objectieve criteria.

Opleiding

» De bouwondernemers zijn vragende partij om jongeren en andere potentiële werknemers voldoende praktijkervaring te laten opdoen tijdens de opleiding via stages en werkplekleren. Er is wel nood aan stimulansen voor het leren op de werkplek (duaal, IBO, andere vormen) en aan begeleidingsvormen (mentor) op maat van de kleine ondernemingen.

» Het betaalbaar houden van opleidingen is een belangrijk aandachtspunt. Sectorale opleidingen en het sectorale opleidingsfonds in de bouw hebben hun nut zeker bewezen (veel en continue opleiding van bouwvakarbeiders). Vandaar dat voor alle opleidingen in het kader van VOV (nieuwe vorm van BEV) de tussenkomst van het sectorale opleidingsfonds mogelijk moet blijven.

Km-heffing

» Geen uitbreiding km-heffing naar voertuigen van minder dan 3,5 ton.

Stop overregulering

Minder regulitis: graag eenvoudige, duidelijke regels.
De Vlaamse bouwkmo's hebben nood aan transparante, duidelijke, stabiele en eenvoudige regels, geschreven vanuit de ondernemersrealiteit. De regels moeten ook gemakkelijk uitvoerbaar en aanvaard zijn, zodat iedereen er zich aan houdt en ze eenvoudig afdwingbaar zijn.

Brouwunie vraagt met aandrang dat de reglementering kmo-proof wordt gemaakt. Kmo's hebben geen bataljon aan administratieve medewerkers of juristen om de overvloed aan complexe regels op te volgen.

Nutteloze en onwerkbare regels en wetten afschaffen

» Voorbeeld: hoofdelijke aansprakelijkheid lonen:
nu 2 regelingen; dit is onzinnig.

Werken niet onmogelijk maken

» Normeringen inzake stof, geluidshinder, ... (op werven)
vs. gebrek aan maatregelen in de private sfeer.
» Sinds 1 januari 2017 is een aannemer verplicht om bij bouw-, sloop- en infrastructuurwerken de stofemissies zo laag mogelijk te houden. Bedoeling is om het fijn stof dat bij werken vrijkomt, te verminderen en de overlast voor omwonenden te beperken. Activiteiten uitgevoerd door een particulier vallen niet onder het toepassingsgebied.
» Welzijnswet: afstappen van "papieren" veiligheid.

EPB-regelgeving: vereenvoudigen en versoepelen - subeisen niet verstrengen

» Verlaging S-peil naar 28: eerst grondige evaluatie en een kosten/baten-analyse nodig vooraleer er sprake kan zijn van een verdere verstrenging. De overheid moet meer oog hebben voor de haalbaarheid en de betaalbaarheid van nieuwe wetten en regels zeker als deze ingrijpende gevolgen hebben..

Werftransport - tachograaf

» Volledige tachograafvrijstelling voor alle voertuigen van meer dan 3,5 ton gebruikt in de bouwsector.
» Bijgevolg ook geen tachograafverplichting voor voertuigen onder de 3,5 ton, wegens niet opportuun in de bouw.
» Rijbewijzen B: grens 3,5 ton is te laag.

Eerlijk en gelijk speelveld

De bouwsector heeft zwaar te lijden onder de deloyale concurrentie. Van buitenlandse ondernemingen maar ook van bedrijven en personen die de regels aan hun laars lappen of personeel tewerkstellen aan dumpingprijzen. En evengoed van nieuwe fenomenen als bijklussers en zogenaamde vriendendiensten.
Oneerlijke concurrentie - in al zijn vormen - is een ware pest. Met name voor de bouwbedrijven die het spel wel eerlijk spelen. Sociale dumping en fraude moeten streng aangepakt worden.

De bouwondernemers willen gelijke wapens, gelijke regels en plichten. Een duidelijke en eenvoudige wetgeving, een efficiënt opsporen van fraude en misbruiken en het aanpassen van de zgn. bijkluswet zijn nodig!

Vestigingswet - behouden aub!

» Voor Bouwunie kan een aanpassing van de vestigingswet voor de bouwberoepen wél, maar een afschaffing niet. Een minimum aan beroepskennis is absoluut noodzakelijk. En voor de consument is er vandaag simpelweg geen waardevol, betaalbaar en afdwingbaar alternatief.

» Bij een eventuele afschaffing, vraagt Bouwunie garanties dat Vlaamse bouwbedrijven zonder problemen in de andere Belgische gewesten zouden kunnen blijven werken. Tot op vandaag is die garantie er nog steeds niet.
Bouwunie vraagt de regering dan volop in te zetten op sensibilisering en opleiding. Het niet meer moeten bewijzen van de beroepsbekwaamheid geeft het verkeerde signaal, alsof je zonder kennis van zaken kan starten. In de bouwsector blijven kwaliteit en veiligheid erg belangrijk.

Deeleconomie – belastingvrij bijklussen/bijverdienen

» Bouwunie wil dat bouwactiviteiten uit de “bijkluswet” gehaald worden. Want dit is regelrechte oneerlijke concurrentie voor de zelfstandige aannemers. Als dat niet kan, dan moet de zelfstandige ook onbelast mogen werken tot 6.000 euro per jaar. 84% van de bouwondernemingen steunt deze vraag.

Sociale dumping (buitenland) aanpakken

De concurrentie van en met goedkopere buitenlanders ontwricht de Vlaamse bouwsector. De jongste jaren gingen hierdoor duizenden jobs verloren. Om precies te zijn, meer dan 18.000 bouwarbeidersjobs in de periode 2012-2017, terwijl in dezelfde periode het aantal gedetacheerden in de bouw meer dan verdubbelde tot 130.000.

» Alle regels toepassen (nu: strenger voor binnenlandse bedrijven)
» Databank waarin buitenlandse bedrijven opgenomen zijn (“rood” en “groen” licht) zodat opdrachtgevers gemakkelijk kunnen controleren of ze met een gekend bedrijf in zee gaan dat in het thuisland in regel is met de wet- en regelgeving.
» Invoeren van het subsidiariteitsbeginsel voor de strijd tegen sociale dumping en sociale fraude.

Aanpak (EU-)legale oneerlijke concurrentie

Gelijk loon voor gelijk werk op dezelfde werkplek is eerlijk en rechtvaardig. En voor Bouwunie het minimum minimorum. Want ook met een gelijke beloning blijven gedetacheerde werknemers uit Midden- en Oost-Europese landen goedkoper omdat ze daar lagere sociale zekerheidsbijdragen betalen. Bouwunie stelt daarom het volgende voor:

- Versterking lastenverlaging ploegenarbeid bouw.
- In afwachting van een harmonisering van de sociale zekerheids-bijdrage in de EU: inning van de sociale zekerheidsbijdrage in het werkland met doorstorting naar het thuisland (let op: impliceert niet de onderwerping aan de sociale zekerheid in het werkland!).

Betaalbaar bouwen/renoveren

Het woningpatrimonium in België is verouderd, voldoet al te vaak niet aan de moderne comforteisen en aan de nieuwe energieprestatie-eisen en is bovendien ontoereikend om de verwachte bevolkingsaangroei op te vangen. Het is dus nodig dat Vlaanderen werk maakt van bijkomende, comfortabele, gezonde, energiezuinige, maar ook betaalbare woningen. Dit moet gebeuren via nieuwbouw, sloop en heropbouw en grondige renovatie.

Essentiële voorwaarden om te kunnen bouwen zijn de aanwezigheid van bouwgronden, eenvoudige bouw- en verbouwregels en de snelle toekenning van bouwaanvragen. Deze verdienen dus de nodige aandacht.
Inspraak van de burgers bij grotere projecten is noodzakelijk maar we moeten wel verhinderen dat “een man en een paardenkop” een ruimere, maatschappelijk belangrijke investering blokkeert.

Bouwunie vraagt:

- Verlaagd btw-tarief van 6% voor afbraak en heropbouw in heel België
  - Eventueel gekoppeld aan energieprestatie en wooncomfort
- Renovatie- en andere premies enkel voor zij die werken laten verrichten door een aannemer die vrij van sociale en fiscale schulden is (kwaliteit). Aandacht niet alleen voor energieprestaties maar ook voor essentieel wooncomfort.
- Verstrenging EPB-regels nieuwbouw: het S-peil en het E-peil mogen zeker niet te snel verstrengen want de haalbaarheid én de betaalbaarheid dreigen in het gedrang te komen (evaluatie nodig).
- BRV en grondenstop (betonstop): duidelijkheid (tijdspad) en rechtszekerheid! Vooral inzetten op inbreiding.

Bouwwerf van de toekomst

De toekomst staat voor de deur.

Digitalisering is het instrument bij uitstek voor bedrijven om de efficiëntie en de flexibiliteit op te drijven. Toch hinkt de bouwsector nog wat achterop ten opzichte van andere sectoren in het omarmen van deze nieuwe technologieën. Niet dat er geen belangstelling is, maar digitale oplossingen vragen een investering: in geld, tijd, eventueel gespecialiseerde medewerkers en opleiding. Belangrijke aandachtspunten in de digitalisering voor bouwkmo's zijn de betaalbaarheid (kosten-baten) en de gebruiksvriendelijkheid.

Ondertussen globaliseert en evolueert de bedrijfswereld. Samenwerking en overleg zijn belangrijker dan ooit. Tussen ondernemers onderling wijzigen de verhoudingen maar ook tussen ondernemers en medewerkers. Bouwunie wil de bouwondernemingen zo goed mogelijk klaarstomen voor deze nieuwe uitdagingen.

3 belangrijke aandachtspunten:

BIM (Building Information Model / Management)

» Ondersteuning voor kmo noodzakelijk.
» Oog voor systemen op maat van kleine ondernemingen.

Nieuwe samenwerkingsvormen bevorderen en ondersteunen

» Verzelfstandiging van de arbeid: er is geen nood aan een 3de statuut. Wel is het zo dat we moeten durven inspelen op de aangepaste noden van medewerkers en van klanten, en op nieuwe samenwerkingstendensen. Flexibiliteit, multi-inzetbaarheid, autonome beslissingsbevoegdheid, ... De freelancer in de bouw is een echte zelfstandige, die multi-inzetbaar is bij een opdrachtgever. Hiertoe is het van belang dat de strijd tegen de schijnzelfstandigheid opnieuw tegen het licht gehouden wordt. Bij het ontbreken van fraude en van kwaadwillige druk, kan er geen sprake zijn van schijnzelfstandigheid en moeten beide partijen vrij hun samenwerking kunnen bepalen en uitwerken. Enkel de echte misbruiken van het zelfstandigenstatuut moeten eruit.

Duaal leren bouw

» Uitbreiden en opwaarderen van het duaal leren tot een gelijkwaardige onderwijsvorm om zo de medewerker van de toekomst klaar te stomen. Graag ook uniformiseren met het deeltijds leertraject.

BOUWUNIE

Sinds 1959 verdedigt Bouwunie de belangen van haar leden: zelfstandigen en kmo's in de bouwsector. Bouwunie zorgt ervoor dat zij hun eigenheid kunnen bewaren.

Het beleid bij Bouwunie wordt bepaald door de bouwondernemers. Zij kunnen met hun vragen en verzuchtingen terecht op een makkelijk bereikbaar en flexibel werkend secretariaat dat zo kort mogelijk op de bal tracht te spelen. Daarvoor zorgen de korte hiërarchische lijnen in de organisatie en de snelle wisselwerking tussen de (bestuurs)leden.

Bouwunie heeft zich opgewerkt tot het kenniscentrum bij uitstek voor Vlaamse bouwkmo's. Bouwunie heeft de kennis en de ervaring in huis om hen snel de juiste info te bezorgen. Op maat en duidelijk verwoord. Bouwunie verstrekt gespecialiseerd advies, doet aan lobbying, legt eigen accenten, verkondigt eigen standpunten en biedt een platform waar collega's bouwkmo's elkaar kunnen ontmoeten. Al deze kwaliteiten hebben er samen met een democratische structuur en de samenwerking met Unizo toe geleid dat Bouwunie is kunnen uitgroeien en intussen 8.000 leden telt.

Bouwunie wil de bij haar aangesloten bouwondernemingen zo goed mogelijk wapenen tegen de nieuwe uitdagingen in het economische landschap. Hierbij staan de eigenheid van bouwkmo's, de strijd tegen de oneerlijke concurrentie, het streven naar betaalbaar bouwen en renoveren, het terugdringen van de overregulering en het voorbereiden op een moderne en digitale bedrijfswereld voorop.

Bouwunie
Maria-Theresialaan 35
1800 Vilvoorde
t 02 588 11 00

info@bouwunie.be
www.bouwunie.be

facebook.com/Bouwunie
twitter.com/Bouwunie
linkedin.com/company/bouwunie/

V.U. Jean-Pierre Waeytens, gedelegeerd bestuurder, Maria-Theresialaan 35, 1800 Vilvoorde